
ŞEHİRİYAR'IN HAYDAR BABA'YA SELAM ŞİİRİ ÜZERİNE BİR ÜSLUP DENEMESİ

PROF. DR. ESRA KARABACAK*

Öz

Şehriyar, Azerbaycan Türk Edebiyatının en önemli şairlerinden biridir. Şiirlerinde sesbilgisi ve anlam bilgisi özellikleri bir uyum içindedir. Şehriyar'ın şiiri, içinde şekillendiği coğrafyanın bütün kültürel değerlerini yansıtır. Aynı zamanda edebi bir nitelik taşır. Şiirlerinde pek çok edebi sanatın yanı sıra kalıp sözler, atasözleri ve deyimlerden oluşan bir dil yapısı bulunmaktadır. Kültürü yansıtan bu unsurları yeniden yorumlamıştır. Şiir, hecenin 11'li kalıbıyla kaleme alınmıştır. Dil bakımından sade olan eserde birçok edebî ve etkileyici bir üslûp kullanılmıştır. Şairin kullandığı kelime, tamlama, deyim ve edebi sanatlar ve bunların yanı sıra Türkiye Türkçesiyle karşılaştırmalar üslubu vurgulamak açısından son derece önemlidir. Zaman zaman rakamlar ve onlara bağlı sonuçlar üslupta bireyselliği oluşturur. Kelimeler üslûbun temel malzemesidir. Her yazarın kendine has bir kelime hazinesi ve sözlük zenginliği vardır. Şehriyar kullandığı dili belki de özellikle değil, şiirinin akışı münasebetiyle süregelen bir ses dizesiyle işlemiştir.

Bu nedenle önemli bir edebi malzeme oluşturmuştur. Ayrıca isimleri, sıfatları, zamirleri daima kelime gruplarıyla kullanmış olması da bir ayrıcalık olmuştur. Şehriyar'ın şiirlerinin toplum yapısında ilişkilerin temelinde hâkim olan olumlu bakış, üslubundaki sıcaklığı ve geleneksel yaşam biçiminin temelini vurgular, bu da üslubunu şekillendirir. Bu çalışmada, Haydar Baba'ya Selam şiiri ile ilgili bir üslup denemesi yapıldı. Benzer konularda yapılacak çalışmalara örnek niteliğinde olacak; ayrıca kültür tarihi açısından da önemli olacaktır.

---

* PROF. DR. ESRA KARABACAK, Türk Dili Edebiyatı Bölüm Başkan Yrd., Near East University (Yakın Doğu Üniversitesi).

Anahtar Kelimeler: Şehriyar, Türk Edebiyatı, Haydar Baba, Şiir, Çağ-
daş lehçe.

ABSTRACT

Shahriar has been one of the most important poets of the Azerbaijan Turkish Literature. In his poems phonetics and semantic have been in an accord. His poems includes all the culturel values of the geography and understanding it has been found in. At the same time, It has a literary quality. His poems has got proverbs, phrases and some structures in addition to literary features. Values that reflect the culture re-interpreted. Poetry was written with 11-syllable pattern. The language of the poetry is simple but in poetry, literary and expressive style was used. The poet have the cultural structure, phrases, idioms and literary features, and in addition it is extremely important to emphasize by the comparisons of modern Turkish style. The poet has evaluated traditional cultural values in his own terms. From time to time individuality and style creates the results in figures that depend on them. Words are the basic material of style. Every writer has his own special vocabulary and its own unique dictionary. The language is used by Shahriar with marking special sound in his poetry.

For this reason, it is formed of a literary material. Also nouns, adjectives, pronouns are always used with the word groups it has been a privilege. The poetry of Shahriar emphasizes the relations in the structure of society on the basis of a positive dominant view, traditional lifestyles and the foundation of the style, and this style shapes. In this study, stylistic will be made on Shahriar's poem it is named by Heydar Babaya Selam. Then, this study will be an example on stylistic studies. And It will also be important for the history of Culture.

Keywords: Shariar, Turkish literature, Poem, Haydar Baba, Century
acsent.

چکیده

شهریار یکی از شاعران مهم ادبیات ترکی آذربایجانی محسوب می شود. علوم اصوات و مفاهیم در اشعار وی کاملاً در انطباق با هم هستند. اشعار شهریار در واقع انعکاس دهنده تمامی ارزشهای فرهنگی جامعه ای است که وی در آن زندگی کرده و آن ارزشها شکل

یافته اند. در عین حال اشعار وی دارای خصوصیات بارزی است. در اشعار وی علاوه از اینکه سبکهای مختلف ادبی را نماد عینی دارند، بسیاری از امثال و اصطلاحات روزمره که ساختار زبان شعری او را تشکیل می دهند، می توان مشاهده کرد. او با استفاده از چنین عناصر شعری توانسته است مفهوم جدیدی به ارزشهای فرهنگی بدهد. اشعار او غالباً در قالب شعر هجایی ۱۱ گانه بوده و از نظر زبانی نیز بسیار ساده و در عین حال تأثیر گذار است. کلماتی که شاعر از آنها استفاده می کند، دارای خصوصیت مضاف و مضاف الیه، اصطلاح، اسلوب و همچنین سبک ادبی است. از این رو مقایسه اشعار وی با اشعار شاعران ترک قابل توجه بوده و از ارج بسیار بالایی برخوردار می باشد. در اشعار وی گاه می توان از ارقام و نتایج حاصل از آنها شواهدی را دریافت؛ و گاهی هم کلمات خود به نوعی درون مایه اسلوب شعری او را تشکیل می دهند.

هر نویسنده و شاعری یقیناً دارای خزینه ای از کلمات است که با استفاده از آنها می تواند بر **غنائی** اثر خود ببخشد. شاید زبان شعری شهریار چندان نوآورانه جلوه نکند و شرایط خاصی نداشته باشد، لیکن روانی و سلاست شعر شهریار باعث شده است که انتظام در ابیات آن به صراحت درک شود از این رو خزینه کلامی شهریار از این منظر بسیار قابل دقت توجه بوده و جالب می نماید. علاوه بر این اسامی، صفات، ضمائر هم به طور مداوم به صورتهای گروهی مورد استفاده قرار گرفته و انگار جزیی از اشعار شهریار را تشکیل می دهند. اشعار شهریار در ساختار اجتماعی نشانگر آن است که اساس روابط بر روی پایه های ارزش فرهنگی استوار است. صمیمیت موجود در روشی که مورد استفاده وی قرار گرفته باعث شده است که حیات عادی و شکل آن به دفعات مورد تأکید قرار گیرد و حتی سبک ادبی وی نیز بر روی همین بینش فرهنگی شکل عینی یافته است. در این مقاله سعی بر آن بوده است که اسلوب بکار برده شده در منظومه حیدر بابایه سلام شهریار مورد توجه قرار گیرد. در کنار این، تاریخ فرهنگی نیز مورد اهمیت و توجه قرار گرفته است.

کلید واژه ها: شهریار، ادبیات ترکی، حیدر بابایه سلام، شعر، لهجه معاصر.

GİRİŞ

Dil, çok değişik görünümler sunan, bu görünümler arasında evrensel nitelikler sergileyen bir bütündür. Bir dilin farklı görünümlerinden birini örneğin ağızları, lehçeleri ya da bu ağızlara, lehçelere ilişkin bir ögeyi kullanmak yanlış değil, yalnızca standart dilden farklı olmak anlamındadır. Dillerin köken birliği, birbirine benzeyen öğelerden çok, kimi zaman birbirine hiç benzemeyen sözcüklerle, bu sözcükler arasındaki karşılaştırmalı çalışmalara dayalı ses denklikleri yoluyla ortaya konulabilir. Üslup da bu ses birliklerini yazara yansıtan bir sistemdir.

Üslup, birçok bileşenden oluşur ve bireysel bir özellik taşır. Değişik bakış açılarına göre birçok üslup çeşidi bulunabilir. Bunlar arasında konuşma üslubu, yazı dili üslubu, sade üslup, kapalı üslup, edebi üslup, süslü üslup, teşbih ve istiareli üslup, secili üslup, âfî üslup, ilmî üslup, öğretici (didaktik) üslup, konuşma üslubu, hikâye üslubu vs. sayılabilir. Eserde, hem dil ve anlatım bakımından sade ifadeler, hem tamlamalarla uzatılmış cümleler hem de teşbihli ve istiareli anlatım (metaforik üslup) bulunabilir. Recaizade Mahmud Ekrem'in ifadesiyle *Üslub-ı beyan aynıyla insan*'dır. Bu söze göre insanlar kadar üslup çeşitleri vardır. Üslup çalışması sayesinde bir yazara atfedilen eser veya eserlerin gerçekten ona ait olup olmadığı ortaya konmaya çalışılır. Üslup çalışması, bir eserin yazarının hangi dönemde yaşadığı, hangi özelliklere sahip olduğunu tespit etmek için de yapılır.

Kelimeler üslubun temel malzemesidir. Her yazarın kendine has bir kelime dünyası ve sözlük zenginliği vardır. Şair ve yazarların eserlerini kaleme alırken kullandıkları kelime sayısı birbirinden farklıdır. Bu farklılık da bir üslup özelliğinin bir parçasıdır. Bir yazarın üslubunun ayırt edici özelliklerini ortaya koymak için karşılaştırma yapmak şart değildir. Sadece bir yazarın üslubu diğer yazarların üsluplarıyla karşılaştırıldığı zaman ayrı bir önem kazanır. Hiçbir yöntemin bütün edebi eserlerin çözümlenmesini sağlayamayacağı gerçeği göz önüne alınırsa yöntem çeşitliliği de önemlidir.

Bu tarz çalışmalardaki olaylar tabiat olayları gibidir. Tabiat olaylarının büyük bir kısmı, günümüz teknolojisindeki ilerlemelere paralel olarak açıklanabilmektedir. Bazı olaylara ise açıklık getirilememektedir. Şiirler sözcük çalışmalarının en önemli olduğu edebi metinlerdir. Sözcük, şiirin içinde ses, anlam, duygu ve çağrışım gibi dört değeri gözetilerek seçilir.

Her şair tüm sözcükleri tabii olarak bu dört değerini hepsini bir arada düşünerek kullanamaz. Ama iyi şairler belli bir ölçüde bunu yapmaya çalışırlar. Ses, şiirde ahenk sağlayıcı öğelerin başında gelir. Bir metnin ses yapısını incelerken her metinde bütün seslerin üzerinde durmanın çoğu zaman imkânı olmadığı gibi, her sözcüğün aynı derecede önem taşıması da düşünülemez. Bu bakımdan şiirin hem ses özelliklerinin incelenmesinde hem de fikir, his ve hayal dünyasını çözümlemeye açık sözlerinden hareket etmek daha uygun olacaktır. Bu üslup denemesinde Türk dünyasının önemli bir edebiyat ürünü olan Mehmed Hüseyin Şehriyar'ın *Haydar Baba'ya Selam* adlı şiirinin küçük bir bölümü üzerinde durularak bir inceleme yapılacaktır.

Muhammed Hüseyin Şehriyar'ın (1906-1988), en büyük ve en önemli eseri *Haydar Baba'ya Selam* şiiridir. Bu şiir, adını, Şehriyar'ın doğduğu yer ve oradaki Haydar Baba dağından alır. Hecenin 11'li kalıbıyla, beşer dize-lik 125 kıtadan oluşan modern bir biçimde kaleme alınmıştır. Şiire Türk dünyası sanatçılarınca yüzlerce nazire yazılmıştır. Farklı tarihlerde yazılmış iki ana bölüme ayrılır. Eser, üslup özelliklerini tespit edecek çeşitli yapı-
pılardan oluşur.

Héyder Baba'ya Selam şiirinin incelenecek bölümü:

Héyder Baba ildırımlar sahanda
Séller sular sakgıldıyıp ahanda
Gızlar ona sef bağılyup bahanda
Selâm olsun sövketizi élize
Menim de bir adım gelsin dilüze

Héyder baba, kehlüklerün uçanda
Kol dibinnen dovsan galhıp gaçanda
Bahçalarun çiçeklenüp açanda
Bizden de bir mümkün olsa yad éle
Açılmayan ürekleri sad éle

Bayram yéli çardahları yihanda

Novruz güli gar çiçeği çıhanda
Ağ bulutlar köynekerin sıhanda
Bizden de bir yad éliyen sağ olsun
Derdlerimiz goy dikelsin dağ olsun

Héyder Baba, gün daluvı dağlasın
Üzün gülsün bulahların ağlasın
Usahların bir deste gül bağlasın
Yél gelende vér getirsin bu yana
Belke benim yatmıs behtim oyana

Héyder Baba senin üzün ağ olsun
Dört bir yanın bulağ olsun bağ olsun
Bizden sora senin basın sağ olsun
Dünya gazov-geder ölüm itimdi
Dünya boyı oğulsuzdı, yetimdi

Héyder Baba, yolum sennen kec oldı
Ömrim keçdi gelemedim géc oldı
Héç bilmedim gözellerin nec' oldı
Bilmez idim döngeler var dönüm var
Dtginlik var, ayrılık var, ölüm var

Héyder Baba, igit emek itirmez
Ömür kéçer, efsus bere bitirmez
Namerd olan ömri basa yétirmez
Biz de vallah unutmarıg sizleri
Göremmesek helal edin bizleri

Şiirde en önemli açış sözü Héyder Baba sözcük grubudur. Sözcük grubu ünlüleri ve ünsüzleri ihtiva eder. Bir ses öbeğidir. (h, y, d, r, b ünsüzleri ve é, e, a ünlüleri ile kurulmuş bir ses öbeğidir.) (h: sürekli, sert, y: sürekli, yumuşak (yarı ünlü), d: süreksiz, yumuşak, r: sürekli, yumuşak, b: süreksiz, yumuşak, é: Alfabemizde gösterilmeyen 'kapalı e' ince ünlüdür, e: ince ünlü, a: kalın ünlü) Héyder, Arapça 'haydar'dan Azeri Türkçesinin de bir özelliği olarak yumuşatılarak alınmıştır. Héyder sözcüğünün kullanımında hafifletilmiş bir sertlikle başlayan, yumuşak ve sürekli devam eden ancak ortada anlık kesintiye uğrayan, sonra sürekli devam ederek akıp giden bir ses dizisi, bir melodik yapı ortaya çıkmaktadır.

Baba sözcüğü ise iki sesin ritmik tekrarıyla oluşmuş, yansıma bir sözcük olup süreksiz+sürekli+süreksiz+sürekli biçiminde bir yapı gösterir. Ünsüz ve ünlü dağılımına baktığımızda da ahenk uyandırıcı seslerin, (özellikle de l, n, r gibi akıcı/sürekli ünsüzlerin) sık tekrar edildiği bir sistem ile karşılaşırız. Çok tekrar edilen sözcükte bulunan seslerle aynı olması şairin ritme verdiği değer bir başka göstergesidir. Ünlülerden de en çok tekrar edilen a, e, (kapalı e) é seslerinin de yine bu söz grubunun sesleri olduğunu görüyoruz. Bu da melodik yapıyı güçlendirici bir öğedir. Metinde yad éle-, sad ele-, derd, dünya, beht, ölüm, ömür ses değeri bakımından hem birbirine hem de Héyder Baba sözcük grubuna bağlanması şiirde tek parça bir ahenk yaratmıştır. Şiirde ses ahengini sağlayan öğelerden biri de uyak ve rediftir. Gerçek ses dizisini bulabilmek için tabii söyleyişi yakalamak, uyağı/redifi taşıyan sözcükler arasında anlam, duygu ve çağrışım yönlerinden kurulacak daha derin bir bağ oluşturmak gerekir. Şair, bunu hem düşünce hem de sezgi yoluyla kavrar. Şiirde beşlikler 3'lü ve 2'li biçimde uyaklandırılmış, ancak istisnasız 7 kıtanın tamamında asıl ses zenginliği rediflerle sağlanmıştır. Birinci kıtada ildırımlar, seller, sular, kızlar bir grup; sakıldıyıp, bağlayup bir başka grup oluşturur.

İkinci kıtada, kehliklerün, dovsan, bahçaların ses ve anlam öbeği oluştururken, çiçeklenüp ifadesi de birinci kıtadakilere katılarak iç ahengi yaygınlaştırır. Şiirin ses örüntüsü Şehriyar'ın duygu coşkuluğuna ayak uydurarak metni baştan sona Yahya Kemal'in dediği gibi *yekpâre ahenk'e* dönüştürür. Şehriyar, bu sesi, binlerce yıllık bir gelenekten aldıklarını mizacı ve şiir dehası ile birleştirerek bulur. Sözcük sesleri bir yandan kendi içinde bir uyum taşırken, diğer yandan o seslerden oluşan sözcük ile sözcüğün

karşılıdığı nesne arasında bulunmaktadır. Aslında dilbilim metotlarına göre sözcüklerle nesnelere/kavramlar arasındaki ilişki 'nedensizlik' ilkesiyle açıklanır. Ancak şiirde bunun aksine bir tutum bilinçli olarak seçilir. Çünkü şiirin ahenk unsuru böyle sağlanır. 'haydar' aslen Arapça bir sözcük olup Türkçe karşılığı arslandır. Kültürümüzde arslan yüceltilen bir varlıktır. 'Baba' ulu bir sığınaktır, evlatlarına güvencedir; cömertliktir, hoşgörülüktür, saygıdır. Şehriyar için Héyder Baba'nın anlamı sadece bunlardan ibaret değildir. Héyder Baba'nın bütün bir çocukluğu, coşkuyla hatırladığı geçmiştir, sohbet edip dertleşeceği dostudur. Yıllardır ayrı kalmış olsalar da bir araya geldiklerinde bütün o mesafeleri ortadan kaldıran sıcaklığı, samimiyeti ve duygusallığı yaşadıkları objedir. O yüzden karşısına geçip söyleşirken sürekli adını tekrar eder; adıyla hitap edip içini döker; özlemine dile getirir. Her Héyder Baba seslenişi adeta bir duadır, bir teslimiyettir, bir sığınmadır. O, bir dervişin pirininin eteğine tutunması gibi Héyder Baba'ya tutunur.

Şairin korkusu, ululadığı Héyder Baba tarafından adının unutulmuş olmasıdır. Bu yüzden söze başlarken onu selamladıktan sonra *Menim de bir adım gelsin* diyerek hatırlanmak ister. Çünkü insan için en acı his unutulmaktır. Unutulmaktan kurtulmanın yolu yad ele'mektir; hatırlamak ve hatırlanmak insanı şad ele'yecektir. Şehriyar dış dünyadan seçtiği görüntüleri olağanüstü bir anlatım yeteneği ile okuyucuya gösterir. Ancak onun yöntemi tasvir değil imge kullanımınıdır. İncelememize konu olan kısımda bir bahar mevsimi anlatılmaktadır. Yağmurlu bir gündür. Haydar Baba dağının başında yıldırımlar çakmakta, şakır şakır seller akmakta, genç kızlar da bu manzarayı seyretmektedir. Bahçelerde çiçekler açmış, çalılıkalarda tavşanlar oynaşmakta ve keklikler uçmaktadır. Nevruz bayramı gelmiştir, kar çiçekleri çıkmış, ak bulutlardan bahar yağmurları inmektedir. Mevsim ilerlemiş güneş sıcaklığını artırmıştır. Dağda çiçekler açmış, kaynakları gürül gürül akmakta, çocuklar deste deste gül toplamaktadır. Héyder Baba'nın doruklarında kar beyazlıkları parıldarken eteklerinde su kaynaklarının beslediği bağlar bahçeler yeşermektedir. Bu tabloların tamamı şairin hayal gücünden doğmuştur.

Gerçekte bunlar normal olarak gözlemlenen manzaralar değil, çok uzak bir geçmişten hayal gücüyle bugüne getirilenlerdir. Bu dil hatıraların dilidir ve o hatıralar birden zihninde canlanmaya başlar. Şair, bu hayalleri

kurarken ve anlatırken 'tasvirici' bir tutum benimsemez. 'Şehriyar manzarayı anlatırken ıldırımlar sahanda, kehlüklerin uçanda, kızlar ona sef bağlayup bahanda gibi bir söyleyişle nesnelere görünür kılar. Ayrıca bu görünlere, yıldırım, sel, su, kanat şakırtıları, yelin getirdiği gül, nevrüz, çiçek kokuları, rüzgâr uğultuları karışır. Sonra son iki dizede nesneden insana; kendine döner. Böylece tasvir yapmayı başlı başına bir estetik yaratma gören 'tasvirici'likten uzaklaşarak insan merkezli koyan bir tutumu benimser. Şairin ruh halini iki sözcükte ifade edebiliriz: Hüzün ve aşk. Hüzün ve aşk romantizmin iki ana temidir. Romantik bir sanatkar olan Şehriyar da aşkla bağlı olduğu kaybolan geçmişi yâd ederken onu yeniden yaşayamayacağını bilir ve hüzünlenir. Şiirde lirizm bu duygunun ifadesinde kendini bulur. İfadenin şeklini sözcüklerin seçimi ve birbirleri ile kurulan bağ belirler. Şair, şiire sarsıcı bir söyleyişle girer: Héyder Baba ıldırımlar sahanda/Séller sular sakgıldıyıp ahanda/Gızlar ona sef bağlayup bahanda dizeleri sesleriyle, anlamıyla, edasıyla ve ahengiyle olağanüstü bir coşkuyu yansıtır. Yıldırım, sel, şakırtı, genç kız sözcüklerinden bir hikâye kurmamız istense trajik veya realist bir vaka da kurgulayabiliriz. Oysa Şehriyar romantik bir atmosfere çeker bizi. Bizden de bir yâd éleyen sağ olsun/Dertlerimiz goy dikkelsin dağ olsun. Böylece aşk ve hüznün metinde ritmik bir şekilde dönüşümlü olarak anlatıldığını görürüz. Her kıtanın ilk üç dizesi, 'içindeki dış dünya'ya bakan şairin görsel imgeleri aşkla anlattığı dizelerdir. Son iki dizeleri ise kendi içine, ruhuna yönelen şairin hüzünlü ruh halini yansıtır. Alınyazısı, kader. O, çocukluğunda ayrı düştüğü vatanına çok uzun yıllar sonra, elinde bir çıkın ile dönmüş, babasının; Héyder Baba'nın huzuruna çıkmıştır. Çıkınında başka ülkelerden toplayıp getirdikleri değil, gittiği günden beri hatıralarında biriktirdikleri vardır. Demek ki hayatının belli bir döneminde sadece hatıralarıyla yaşamış ve her gün yeniden döneceği günü beklemiştir. Bu aynı zamanda insanın bu dünyadaki sürgünüdür. O da, Mevlana'nın 'ney'i gibi ülkesinden koparılıp yüreği dağlanmış, 'şeb-i arus'a ulaşacağı güne kadar inleyecektir. Şehriyar çok güçlü bir din duygusuna ve tasavvuf kültürüne sahiptir. Ona göre, insanın alınyazısı; beht'i; bu dertlerle dolu dünya ömrü'nün sonunda varacağı menzil ölüm'dür. Eserlerin üslûplarını tasvir ederken kullanılan kelimeler temsil bakımından yetersizdirler. Bu üslûp adları, âfî üslûp hariç, eserlerde kullanılan dilin, kelime ve tamlamaların anlaşılabilirliği esas alınarak belirlenmiştir.

Hâlbuki sadeliğin ve süslülüğün dil ve kelimelerle ilgili bir yanı olduğu gibi anlatımla ilgili bir yanı daha bulunmaktadır. Dili sade, anlatımı edebî olan veya anlatımı sade, dili ağır olan birçok eser vardır. Bu tür eserleri, konuşma üslûbuyla yazılmış eserlerle bir araya getirip sade üslûp başlığı altında toplamak doğru değildir. Bir eserin üslûbunun sadeliği veya süslülüğüyle ilgili olarak hüküm vermeden önce bu hükmün dayandığı kriterlerin ortaya konulması gerekir. Meselâ süslü üslûbun özelliklerinden kabul edilen secilere, Arapça ve Farsça tamlamalara değil teşbihli anlatım tarzına sade, hatta konuşma üslûbuyla yazılmış bir biçim karşımıza çıkar.

SONUÇ

Sonuç olarak, Türk dünyasının büyük şairi Muhammed Hüseyin Şehriyar, Héyder Baba'ya Selam başlıklı büyük şiirinde lirik bir üslupla hayatının en güzel günlerini anlatır. Bu şiir, Türk dünyasının en çok tanınan metinlerinden biri olmuştur. Eserin etkisi öylesine güçlü olmuştur ki onun biçimi yeni bir 'nazım biçimi' haline gelmiştir. Üslubu dönemini temsil etmiştir. Şair, ses ve söyleyiş ustalığını yaratıcı hayal gücü ile birleştirerek bireyin hüznünü ve aşkını evrensel bir boyuta taşımıştır. Şiirde edebî, metaforik ve etkileyici bir üslûp kullanılmıştır. Bu tarz üslup denemelerinin genel Türk dünyası şiiri üslup özelliklerinin tespiti açısından çok önemli olduğu kanısındayım.

KAYNAKÇA

- ALKAN, ERDOĞAN (2005). *Şiir SANATI*. İSTANBUL: İNKILAP KİTABEVİ.
- Aksan, Doğan (1995). *Şiir Dili ve Türk Şiir Dili*. Ankara: Engin Yayınları.
- Bankır, Malik (2012). "Haydar Baba'ya Selam Şiirindeki Bazı Sözcüklerin Standart Türkiye Türkçesi'ne Göre Uğramış Oldukları Fonetik Ayrılıklar ve Bu Ayrılıkların Dilbilimsel Nedenleri" , *21. Yüzyılda Eğitim ve Toplum*, 1/ 3, 25-44.
- Dilçin, Cem (1995). *Türk Şiir Bilgisi*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları
- Ergin, Muharrem (1980). *Türk Dil Bilgisi*. İstanbul: Boğaziçi Yayınları.

- Ergin, Muharrem, (1971). *Azeri Türkçesi*, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları.
- Gedikli, Yusuf (1990). *Şehriyar ve Bütün Türkçe Şiirleri*. İstanbul.
- Kaplan, Mehmet (1982). *Şiir Tahlilleri 1-2*. İstanbul: Dergâh Yayınları,
- Karaalioğlu, Seyit Kemal (1980). *Türk Şiir Sanatı*. İstanbul: İnkılap ve Aka Kitabevi.
- Kurnaz, Cemal (1990). *Halk ve Divan Şiirinin Müsterekleri Üzerine Denemeler*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Şehriyar, M. Hüseyin (1991). *Haydar Baba'ya Selam*. Hz. Kılıç, Selahattin ve Şimşek, İlhan. Ankara: KB Yayınları.
- Smith, J. A. and C. Kelly (2002), "Stylistic constancy and change across literary corpora: using measures of lexical richness to date works," *Computer and Humanities*, 36, 411-430.
- Tunalı, İsmail (1984). *Sanat Ontolojisi*. İstanbul: Soysal Yayınları